



Sak:
Fokusområde- Vertlandsstøtte

Vår dato:
30.04.2025

Vår ref.:

Til:

Saksbehandler:
Gro Taraldsen

Fokusområde – Vertlandsstøtte

Bakgrunn

Den sikkerhetspolitiske situasjonen gjør det nødvendig for kommunene å vite hvilke oppgaver kommunen kan få i forbindelse med vertlandsstøttekonseptet. Vertlandsstøtte må tas inn i arbeidet med Helhetlig ROS i kommunen. Kommunens oppgaver ved mottak av vertlandsstøtte må skrives inn i kommunens beredskapsplan. Planverket skal kan brukes i andre situasjoner enn mottak av alliert mottak dersom det skulle bli behov for det.

Mål med arbeidet

Dette dokumentet skal hjelpe kommunen i arbeidet med å forberede Vertlandsstøtte som vil si mottak av allierte for støtte i fred, ved øvelser, i kriser og i krig. I dokumentet beskrives også Forsvaret og kommunen sine oppgaver i vertlandsstøttekonseptet.

Oppfølging

Ansvarsprinsippet gjelder ved vertlandsstøtte i fred, ved øvelser, i kriser og i krig. Ansvarsprinsippet innebærer at den instansen som er ansvarlig for et område i en normalsituasjon, også har ansvaret ved ekstraordinære hendelser og kriser. For eksempel har kommunene ansvar for de personer som til enhver tid oppholder seg der, dette omfatter også de allierte.

Kommunes oppgaver i vertlandsstøttekonseptet

- Definere oppstillingsplasser for større avdelinger hvis det må gjøres korte eller lengre stopp
- Ha oversikt over områder med tilgang på vann, strøm, tilgang og internett for avdelinger
- Ha oversikt over alternativ bygningsmasse, og/eller lokasjoner, for heimevernspersonell/allierte i oppdragsløsning
- Etablere lokalt situasjonsbilde, og ivareta evt endringer i dette
- Gi innspill til hvordan store forflytninger gjennom kommunen kan foregå med minst mulig påvirkning av lokalsamfunnet
- Gi oppdateringer på vegstatus lokalt og alternative omkjøringsakser (denne informasjon kommer i tillegg til veitrafikksentralen)

Praktisk gjennomføring

- Ta kontakt med din områdesjef og invitert til en samtale
- Bli kjent med hvilken rolle områdesjef/liaisonoffiser
- Hvem er liaisonoffiser, og hva betyr det?
- Invitere HV-05 områdesjef med i kommunes beredskapsråd for å lage og dele felles situasjonsbilde



- Inviter HV-05 områdesjef og andre med i kommunes øvelser og under krisehåndtering, j.f totalberedskapsmeldingen
- Gi områdesjef informasjon om GIS kompetanse- lokalkunnskap- kartkompetanse m.m
- Bli kjent med hverandre, kommunen og HV-05, siner planer; beredskapsplan, krisekommunikasjonsplan, evakueringsplaner m.m. HV-05 har sine planer- kan planene deles?

Kunnskapsgrunnlag

Norges forsvar bygger på støtte fra våre allierte og NATO. Vertslandsstøtte er en forutsetning for rask alliert støtte.



Norsk vertslandsstøttekonsept
til bruk i totalforsvaret



Kommando og kontroll

FOH (Forsvarets operative hovedkvarter) har det overordnede nasjonale ansvaret for å koordinere vertslandsstøtten. Heimevernet har det lokale ansvaret.

Definisjon av konsept: Konsept referer til en gjennomarbeidet plan som danner grunnlag for detaljerte planer. Konseptet er et grunnlag for å skape konkrete planer.

Forsvaret har laget operative planer på grunnlag av vertslandsstøttekonseptet, både nasjonale planer, regionale og lokale.

Det er viktig å ha med seg at det er allierte i Norge til enhver tid slik at mottak og fasilitering pågår hele tiden og det er forsvaret som håndterer dette. Vertslandsstøttekonsept gjelder også under øvelser. Det er ved større NATO øvelser at de sivile aktørene får testet sine planer for vertslandsstøtte.

Heimevernets lokale territoriale ansvar (TA) på vegne av sjef FOH:

- Kan være militær vertsavdeling
- Utarbeide trusselvurderinger
- Lendekoordinering
- Styrkebeskyttelse
- Trafikkontroll/dirigering (-)
- Bidra med lokalkunnskaper
- Bindeledd mellom kommunene og styrkene som ankommer
- Lage og dele felles situasjonsbilde



Heimevernet ivaretar rollen som territorielt ansvarlig (TA) på vegne av sjef FOH. Hæren har dette ansvaret nord for Tysfjorden, men i resten av landet er dette altså Heimevernet.

Territorielt ansvar innebærer blant annet at HV-05 i Innlandet har ansvar for følgende:

- Være militær vertsavdeling, med mindre sjef FOH peker på noen andre.
- Utarbeidelse av lokale trusselvurderinger som sier noe om hvor sannsynlig det vurderes at hendelser innenfor terror, etterretningsinnhentning, sabotasje, subversjon (undergraving), og organisert kriminalitet vil finne sted. Det tas selvsagt alltid utgangspunkt i overordnede vurderinger fra PST, E-tjenesten og NSM, men det lokale HV-distriktet legger i tillegg til lokal kunnskap som de har ervervet seg gjennom dialog med lokalt politi og lokale styresmakter.
- Lendekoordinering mellom de militære avdelingene, det er altså ikke slik at avdelingene selv bestemmer hvor de skal være forlagt.
- Heimevernet kan støtte med styrkebeskyttelse av allierte avdelinger som kommer til vår teig
- Heimevernet kan og støtte med trafikkkontroll/dirigering som følge av at mange store, militære kjøretøyer ankommer et lite sted
- Heimevernets viktigste jobb relatert til vertslandsstøttekonseptet er å bidra med lokalkjennskap.
- Når en militær styrke ankommer et sted – en kommune i Innlandet – bidrar HV-05 med liaisonering mellom den styrken som ankommer, og kommunen som den skal være i.

Kunnskapsgrunnlag

Nasjonalt vertlandsstøttekonsept

Ansvarsprinsippet

Totalberedskapsmeldingen